

RESUM
DE LES NORMES PER
REALITZAR I AVALUAR
UN TREBALL DE RECERCA

Coordinació de Batxillerat
Institut Marina (La Llagosta)

ÍNDEX

1. QUÈ ÉS EL TREBALL DE RECERCA.
2. OBJECTIUS DEL TREBALL DE RECERCA.
3. COMPETÈNCIES QUE DESENVOLUPA EL TREBALL DE RECERCA.
4. CALENDARI
5. ASSIGNACIÓ DEL TREBALL A UNA ÀREA.
6. DEDICACIÓ DE L'ALUMNAT.
7. FASES O ETAPES EN EL TREBALL DE RECERCA.
 - Orientació i seguiment.
 - Memòria escrita.
 - Exposició Oral.
8. LENGUA DE TREBALL
9. METODOLOGIA
 - Recerca bibliogràfica o documental.
 - Treball de Camp.
 - Treball Experimental.
10. AVALUACIÓ.
 - Tribunals d'avaluació.
 - Criteris generals d'avaluació.
 - Aspectes que s'avaluaran en cada apartat.
 - Procés d'avaluació.
 - Procediment de recuperació.

INTRODUCCIÓ

El contingut es presenta com el marc general dins del qual s'ordena l'assignatura anomenada "Treball de Recerca" a l'institut Marina.

El document inclou els aspectes bàsics per desenvolupar l'assignatura. Recull els objectius, competències, calendari, assignació als departaments dels treballs, dedicació de l'alumnat a la seva realització, fases d'el·laboració del treball, criteris d'avaluació i com es farà, i per finalitzar, es donen alguns criteris metodològics.

Aquestes orientacions tenen la intenció de facilitar la tasca de professors i alumnes a l'hora de treballar aquesta assignatura. Ha de servir com a referència i indicació general de les pautes sobre què i com s'ha de ser un treball de recerca en l'institut Marina.

En qualsevol cas, es tracta d'un conjunt d'orientacions que s'hauran d'adaptar i/o desenvolupar posteriorment en cadascuna de les situacions concretes. No substituïxen en cap moment les explicacions dels professors encarregats d'assessorar els treballs.

1. QUÈ ÉS EL TREBALL DE RECERCA

El treball de recerca consisteix en un conjunt d'activitats estructurades i orientades amb vista a la investigació que realitza l'alumnat en un àmbit que ha escollit i ha delimitat, amb l'orientació del professorat. Això implica tant la realització d'activitats de laboratori o de camp com activitats de documentació bibliogràfica

2. OBJECTIUS DEL TREBALL DE RECERCA

2.1. Finalitat essencial del Treball de Recerca

En cap cas l'objectiu principal del treball és obtenir resultats científics nous i homologables a la recerca en àmbits educatius o professionals superiors, sinó que la finalitat essencial és aplicar un mètode lògic per a la resolució de problemes abastables que permeti l'aportació personal de l'alumnat i que sigui compatible amb la dedicació horària dels altres components del currículum.

4. CALENDARI

El Decret 142/2008 estableix que tot l'alumnat de batxillerat ha de fer un treball de recerca, i que es computa entre les matèries de segon curs.

A l'Institut és una matèria que s'oferta a primer de batxillerat, curs en el que es fa l'assignació del tutor de seguiment i es comença a treballar. I es presenta i defensa a segon de batxillerat. La recuperació, si cal fer-la, es fa abans de maig. El centre, cada curs treurà un calendari amb aquestes dates.

- L'elecció i assignació de treballs de recerca es fa després d'haver acabat la defensa del treball de segon de batxillerat, això és normalment al segon trimestre.
- A finals de gener els alumnes de segon de batxillerat lliuren el treball de recerca.
- A mitjans de febrer fan la defensa oral del treball.
- Si s'ha de recuperar el treball es dona de temps fins la primera setmana de maig.

5. ASSIGNACIÓ DEL TREBALL A UN ÀREA

L'alumnat de primer de batxillerat omplirà una sol·licitud de treball de recerca, on farà constar el tema que desitja treballar i suggerirà un possible tutor de recerca. Aquestes sol·licituds seran distribuïdes pels departaments en funció de la seva temàtica per tal de fer les assignacions de tutors. Això no resta que l'alumnat es pugui adreçar a un professor i/o departament per sospesar la possibilitat de que l'hi tuteli el treball.

El treball de recerca s'emmarcarà dins l'àmbit d'una matèria, el tutor de seguiment preferentment serà d'un àrea afí a la matèria.

El treball també pot ser interdisciplinari o transversal, de manera que permeti a l'alumnat adquirir una visió integrada de les diferents àrees del saber. A part del tutor de seguiment podrà haver-hi altre/s tutor/s de recolzament.

6. DEDICACIÓ DE L'ALUMNAT

El treball de recerca té un caràcter individual, llevat dels casos en què sigui necessari fer un treball en parella atesa la dinàmica mateixa de la investigació. En aquests casos, cadascun dels membres del grup han d'assolir la competència en recerca d'acord amb els objectius plantejats, amb una avaluació individual de cada alumne/a.

La realització del treball de recerca comporta una dedicació de l'alumne/a d'una certa entitat, però no una exclusivitat que pugui suposar una fractura amb el treball continuat en la resta de matèries. La durada de la recerca hauria d'estar entorn de les 70 hores de feina per a l'alumnat i es farà fora de l'horari escolar.

7. FASES O ETAPES EN EL TREBALL DE RECERCA

Al llarg del procés de treball, l'alumnat ha de ser capaç, amb l'orientació del professorat, de realitzar una investigació aplicant l'estratègia més adient, presentar-la per escrit, i finalment exposar-la oralment en públic, de manera ordenada i coherent.

Així, en el treball de recerca distingim tres etapes o moments:

1. Orientació i seguiment.
2. Memòria escrita.
3. Exposició oral.

7.1. Orientació i seguiment

Durant la realització del treball de recerca, l'alumnat rebrà orientació sobre les tècniques habituals emprades en qualsevol recerca. Aquesta orientació a l'alumnat ha d'incloure la informació adequada sobre els objectius i la metodologia del treball de recerca, el calendari i els criteris d'avaluació.

7.1.1. El seguiment

Una vegada assignat el tutor de recerca a cada alumne, aquest mantindrà una primera reunió de pressa de contacte amb el tutor pel tal de planificar el seguiment. És responsabilitat de l'alumne establir aquest contacte amb el professor tutor tan aviat com sigui possible. Després el tutor establirà un calendari de seguiment que l'alumne haurà de complir.

Les reunions de seguiment tenen dos objectius fonamentals:

1. L'orientació en la realització del treball: metodologia del treball, orientació en la recerca, solució de problemes i/o dubtes.
2. La periodització del treball a realitzar: objectius, dates de control, presentació del treball realitzat.

7.1.3. Reunions de seguiment

Per tal de fer el seguiment del treball de l'alumne, s'ha de perioditzar el seguiment. És funció del tutor de recerca fer un calendari de reunions de seguiment o citar en cada reunió a l'alumne per a la propera reunió amb data i hora. És responsabilitat de l'alumne assistir a les reunions de seguiment amb el treball programat fet. Avisar al tutor amb antelació si no pot assistir a una reunió a la vegada que donar-li les explicacions pertinents. I cas de no assistir a una reunió, trobar al tutor per a concretar la data de la propera reunió.

Es deixarà constància de les reunions de seguiment en un full de seguiment que inclourà: els aspectes principals tractat en cada reunió, el acord als que s'ha arribat, les tasques a realitzar i presentar en la propera reunió i la data de la mateixa. L'original d'aquests fulls els guardarà el tutor i l'alumne n'hauria de tenir una còpia.

Encara que cada tutor de seguiment establirà el nombre de reunions que consideri oportú per fer el seguiment del treball. Per tal de establir un marc general per fer el seguiment, s'estableix que hi haurà un mínim 8 reunions de seguiment:

- Reunió de pressa de contacte: triar i delimitar la investigació i el treball.
- Reunió de pla inicial de treball: presentar un guió inicial i els punts que es volen tractar.
- Reunió de presentació del material recercat per fer la investigació.

- Tres reunions de seguiment del processament i redacció de la informació per part de l'alumne.
- Reunió de presentació de l'esborrany complert del treball.
- Reunió de presentació d'una versió definitiva del treball.

7.1.4. Importància del seguiment

La realització del seguiment permet pautar i controlar el procés de desenvolupament del treball, orientant l'alumne en el procés de recerca. I, a la vegada, garantir que s'ha realitzat un veritable procés de recerca i que el treball no és fruit de dues setmanes de treball intents o bé que el treball no és una còpia d'un altre treball. Es per això que **la realització del seguiment per part del tutor de recerca es una condició sine quanon per poder lliurar el treball. Cap treball sense seguiment serà avaluat.**

A efectes de considerar que s'ha fet el seguiment s'ha establir un mínim de 8 reunions de seguiment, encara que l'alumne tindrà l'obligació d'assistir a totes aquelles que el tutor disposi.

7.2. Memòria escrita

L'alumnat ha d'elaborar una memòria escrita del treball realitzat.

Bàsicament la memòria s'haurà fet seguint el criteris formals i de contingut adients per a un treball de recerca.

7.2.1. Extensió de la memòria

Si bé l'extensió de la memòria no queda fixada de manera rigorosa, es recomana que estigui compresa entre un mínim de 40 fulls i un màxim de 60, sense contar els annexos.

7.2.2. Lliurament de la memòria

Aquesta memòria l'ha de lliurar al tutor de seguiment abans de la data de lliurament final, i si es fa el lliurament en aquesta data ho farà en la secretaria del centre dins l'horari en que estigui oberta.

Els alumnes que hagin abonat el concepte de material, lliuraran una còpia del treball. Els que no ho hagin fet, lliuraran tres còpies. Les còpies hauran d'anar sense enquadrar per facilitar el procés de reprografia.

No s'acceptarà el lliurament del treball fora de termini, únicament es farà excepcionalment si hi ha prou motius justificats que s'hauran d'acreditar convenientment, i tot i això s'estudiarà aquesta per valorar l'acceptació o no del treball pertinent.

7.3. Exposició oral

L'exposició oral en públic que ha de fer l'alumnat ha de consistir en una presentació concisa, clara i rigorosa que sintetitzi el treball fet. L'alumnat, si ho desitja, podrà disposar d'una copia del treball presentat així com d'un índex o esquema. L'alumnat ha d'utilitzar les eines i recursos propis d'aquest tipus de presentacions, i informarà al tutor de seguiment del suport necessari per fer la seva exposició.

L'exposició és en si mateixa una part important del treball i no pot reduir-se a una simple lectura de la memòria escrita.

7.3.1. Durada de l'exposició oral

Es disposarà de 30 minuts per l'exposició de cada treball, que es distribuïran de la següent manera:

- Entre 15 i 20 minuts per l'exposició de l'alumne. En aquest temps s'ha d'incloure el necessari per preparar els suports necessaris per fer la seva exposició.
- 5 minuts per fer i respondre preguntes.
- 5 minuts per que el tribunal avaluï el treball.

8. LLENGUA DE TREBALL

La memòria escrita i l'exposició oral es realitzaran totes dues en català, en anglès o bè una d'elles en català i l'altra en castellà.

9. METODOLOGIA

Un aspecte fonamental d'una investigació és la metodologia. Cada àrea de coneixement prioritza l'ús d'unes determinades metodologies de recerca, això implica la realització d'activitats concretes.

Les metodologies bàsiques emprades en la realització de treballs de recerca són:

- la recerca bibliogràfica i documental,
- el treball de camp,
- el treball experimental.

10. AVALUACIÓ

Condicions que ha de complir un treball per tenir dret a ser avaluat.

Per que un treball sigui avaluat ha de complir tres condicions:

- Haver tingut un seguiment pel tutor de recerca.
- Lliurar-se dins el termini la memòria.
- Defensar-se oralment davant el tribunal.

10.1. Tribunals d'avaluació

10.1.1. Composició i constitució del tribunal

Per tal d'avaluar els treballs de recerca es constituirà un tribunal per a cada treball. Aquest estarà format pel tutor/a de recerca com a president del tribunal i dos professors més que actuaran de vocals.

Es procurarà que almenys un vocal sigui afí a la temàtica de la que tracti el treball. Serà presidit pel tutor de seguiment del treball.

El tribunal podrà constituir-se encara que falti uns del seus membres, sempre que aquest no sigui el president.

Si falta el president no es podrà constituir el tribunal, i s'ajornarà la sessió d'avaluació per un altre dia.

Una vegada constituït el tribunal aquest actuarà de manera col·legiada i avaluarà el treball de recerca de l'alumne/a.

10.1.2. Apartats que avaluaran

L'avaluació s'adaptarà al procés de realització del treball, que té tres fases: seguiment, realització de la memòria i exposició oral del treball. Nosaltres distingim, a la vegada, els aspectes formals i de contingut de la memòria, i la metodologia d'un treball de recerca. Es per això, que proposem avaluar cinc apartats en el treball de recerca..

- Seguiment.
- Aspectes formals de la memòria.
- Contingut de la memòria.
- Metodologia.
- Exposició oral.

El tutor de seguiment avaluarà el seguiment, i tots els membres del tribunal valoraran els altres apartats del treball.

10.1.3. Criteris de Puntuació

La nota màxima del treball serà 10 punts, però aquesta es reparteix entre els cinc apartats, en cada un d'ells es podrà treure una puntuació màxima. La puntuació màxima de cada apartat serà:

- Seguiment _3_ punts.
- Aspectes formals de la memòria _1'5_ punts.
- Contingut de la memòria _2_ punts.
- Metodologia _1'5_ punts.
- Exposició oral _2_ punts.

El tutor (president) valorarà el seguiment, la nota màxima serà 3.

El president i els vocals valoraran els aspectes formals del treball (màxim 1,5 punts), els continguts (màxim 2 punts), la metodologia (màxim 1,5 punts) i l'exposició oral (màxim 2 punts).

- La nota de cada apartat final serà la mitjana de les notes donades per de cada membre.
- La nota final serà la suma d'aquestes mitjanes de cada apartat (màxim 10).
- La nota final ha de ser un nombre enter, per la qual cosa, si la nota final no és un nombre sencer, s'arrodonirà la nota al nombre enter superior o inferior en funció de l'opinió majoritària dels membres del tribunal, que tindran presents els criteris generals d'avaluació del tribunal. Si es dona un empat, la votació del president serà determinant.

10.1. 4. Possibles incidències en relació als tribunals

Si un professor arriba tard al tribunal i l'exposició està molt avançada, podrà participar del procés d'avaluació, encara que no podrà avaluar l'exposició, però si els aspectes formals, el contingut i la metodologia del treball.

Si un professor s'ha de absentar de l'exposició, aquest no podrà avaluar l'exposició oral de l'alumne/a, però si els altres aspectes.

Si el alumne/a arriba amb més de 10 minuts de retard sense causa justificada, perdrà el dret d'avaluació.

Davant la malaltia del president del tribunal o del/s alumne/s que han de defensar el seu treball, l'exposició s'ajornarà per un altre dia.

10.3. Aspectes que s'avaluaran en cada apartat

Presentem els aspectes generals que s'avaluaran en cada apartat i que tenen a veure amb els criteris generals d'avaluació i els d'altres que considerem bàsics per a cada apartat.

VEURE FULL CRITERIS D'AVALUACIÓ

10.4. Procés d'avaluació

Els membres del tribunal escoltaran l'exposició i defensa que l'alumne/a faci del treball. I una vegada acabada, podran fer preguntes a l'alumne referents al treball o al procés de producció del mateix.

Recomanació: una vegada acabada l'exposició del l'alumne, el tribunal no s'ha de descuidar de donar-li les gràcies a l'alumne per la seva presentació i exposició del treball, i, si cal, pel seu esforç. A continuació els membres del tribunal podran fer una valoració del treball realitzat per l'alumne, de fer-ho, no es descuidaran de valorar els aspectes positius. Procurarem que la valoració no sigui tant sols una crítica dels aspectes a millorar o deficientes. I, finalment es procurarà animar a l'alumne per a que millori si s'escau.

Finalitzada l'exposició i defensa del treball, el tribunal puntuarà cada apartat del treball.

L'avaluació se reflectirà en un acta. Aquesta serà complimentada pel tutor, signada pels membres del tribunal i lliurada al coordinador de batxillerat o al cap d'estudis al final del procés.

En cas de que el treball estigui suspès, el tribunal farà constar a l'acta d'avaluació allò que s'ha de rectificar, corregir o millorar per tal que l'alumne pugui fer la seva recuperació. I el tutor de seguiment farà arribar una còpia d'aquest al coordinador de batxillerat i una altra a l'alumne suspès.

10.5. Procediment de recuperació del treball de recerca

S'estableix un procés de recuperació pels treballs que hagin suspès l'avaluació. Si un treball no compleix les condicions per a ser avaluat, tampoc tindrà dret a la recuperació.

La recuperació del treball de recerca s'entén com un prova de suficiència, per la qual cosa, si es recupera el treball, la nota serà 5.

La recuperació la farà el mateix tribunal que va fer l'avaluació del treball suspès, i consistirà en valorar si s'han seguit les indicacions per corregir, rectificar i/o modificar les deficiències del treball. En cap cas se recuperarà el seguiment, sinó els aspectes formals, de contingut i/o l'exposició oral del treball.